

Dresch Mihály Quartet / Archie Shepp: Hungarian Bebop
BMC Records

Azt hiszem, tán a rockzene az, ahol még magyar előadó nem készített igazán jelentős világsztárral közös lemezt. A magyar zenekultúra és zenetanítás magas színvonalát jelzi, hogy más műfajokban már születtek ilyen közös munkák, ott nem kell Európa után ácsingóznunk hiszen nem "csak" ott, hanem előbbre is tartunk. Így van ez a jazzben is, ahol volt/van néhány világszínvonalú előadónk, hogy csak pár nevet említsek a teljesség igénye nélkül (és sértődés ne essék, ha valakiről megfélekedtem, mert itt és most csak a lemezkészítő művészekre gondolok!): a néhai Szabó Gábor, Zoller Attila és Bacsik Elek gitárosok, Tony Lakatos szaxofonos, Szakcsi Lakatos Béla zongorista. De, ha ehhez hasonló közös lemezeire gondolok, akkor először is a Binder kvintett John Tchicai-jal 1982-ben felvett koncertlemeze, ill. Szabados György Anthony Braxtonnal 1984-ben rögzített stúdiólemeze, a Szabraxtondos jut eszembe. Nos, ennek a sornak méltó, – ha éppen nem azokat felülmúló – darabja jelent tavasszal meg. Persze a művészet nem sportverseny: kinek a pap, kinek a papné, kinek a lánya...

Amikor a 70-es évek elején, közepén az egyik legnagyobb budapesti jazzlemez-gyűjtőhöz "dzsesszmélni"* jártunk (ha emlékezetem nem csal, maga Dresch Misi is!), valaki azt mondta volna Coltrane, Shepp vagy más "jazzkirályok" lemezeinek hallgatása közben, hogy lesz még közös lemeze magyar jazzistának amerikai ásszal, azt hiszem valamennyien diliházba tanácsoltuk volna az illetőt. (Legfőljebb titkon az Amerikába ment Raduly Misiben reménykedtünk, hátha neki bejön...?)

Ezen a lemezen nem csupán 1-2 szám erejéig vendég Archie Shepp, a Coltrane-i hagyományok őrzője, az elmúlt négy évtized talán legjelentősebb vezető szaxofonosa. Végig együtt játszik Dresch-sel és zenekarával. Ráadásul Shepp csupán egy kompozíciót (Steam) hozott sajátjai közül (ezt meg a "jó" NDK-beli Amiga licence lemezeiről ismerjük), a többi öt téma Dresch szerzeménye. A magyar zenészek végig egyenrangú társai az elmúlt időkből Európában letelepedett szaxofonos-költő-publicistának. Shepptől csupán egyet hiányolok: igazán "dalra" is fakadhatott volna...

Igazi bebop csak lemez címadó kompozíciója mellett a nyitó darab bevezető része, a többi sokkal inkább népzenei alapokon nyugvó ballada, mintsem pörgős "parkeros" tekerés a szaxin. A Búzai dal egy kesergő, a szaxofonok és a hegedű nagyszerű szólóival közel 12 percen. Egy másik ilyen a Bánat, bánat Balogh Kálmán (cimbalom) közreműködésével. Azt hiszem maga Shepp is egy életre szóló élményt kapott a magyar népzeneből. Dresch írja a lemez kísérfűzetében: "Nem akartunk egy külön bejáratú világot rákényszeríteni, az volt a célunk, hogy magát adhassa, maradéktalanul. Elkezdtük ezeket a számokat játszani, és az esetek többségében azt mondta, hogy mehet. Néhány nekifutás után teljesen a magáénak érezte őket, nem is 'nyúlt' hozzájuk. ..." Különben – a magyar zenéhez hasonlóan – Shepp sok olyan futamot játszik, ami a ritmus felett van, ettől válik olyan tágassá játéka.

Szóval nem mindennapi produkcióval állunk szemben, amelynek a csomagolása is nemzetközi színvonalú, a BMC-től már megszokott digipak kivitel 16 oldalas kísérfűzettel.

Címlista: Gyöngyvirág (Lily of the Valley), Búzai dal (Búzai song) [erdélyi népdal alapján], Megverték engem azért... (I was beaten because...), Steam, Bánat, bánat (Sorrow, sorrow), Hungarian bebop.

Közreműködők: Archie Shepp (szoprán- és tenor szaxofon, zongora), Dresch Mihály (szoprán- és tenor szaxofon, fuvola), Kovács Ferenc (hegedű), Szandai Máttyás (nagybőgő), Baló István (dob). Vendég: Balogh Kálmán (cimbalom, a Bánat, bánat című darabban)

Lejátszási idő: 55 perc 03 mp

Kiadó és terjesztő: BMC Records

* = jazzre eszmélni (saját szóalkotás, bocs Kazinczy és a többi nyelvújító, meg neszemélyi jazzbarát! - NNP)